

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LIV. An Christus sola vi & effectu descenderit ad inferos?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

cum Bucero; *Fabula sunt, loca inferni dici subterranea.* 4. Afferit cum Beza, Iustorū animas ante Christi ascensum in cælo degisse, sed nec vidisse, nec visuros Deum ante extremi diem iudicii.

3. Wittakerus ita pronunciat: *Non fuerit inconueniens, Infernum interpretari Sepulcrum, in quod descenderit, id est, illarum sic Christi Cadaver.* Sic impio latinè, quàm Christianè, loqui collibuit.

4. Bullingerus ibid. in Act. 2. *Totum hoc de Descensu nihil aliud esse videtur, quàm eius expositio, quod obscurius erat dictum: Mortuus & sepultus est. Cùm enim non satis clarum videretur in Symbolo, Mort. & Sep. est: protinus, ad euidentiorem expositionem rei, adiecerunt Apostoli, Descendit ad inferna, hoc est, verè mortuus, & sepultus est.*

AUTOR. Vah, profanos Metamorphitas! Iam diu Calvinus imò in tartari barathro desperatum damnatūque versauit Christum infandè; nunc in descensum Christi ipse ad sepulcrum ascendit semper Christo in contraria tendens.

1. Verùm, te appello Beza: Quid in mentem venit tibi vocem *adns* ubique per Scripturam interpretari sepulcrum? 1. In sepulcrum igitur tibi, an ad infernū ruit è cœlis tu? ille Lucifer? 2. Quò minæ remittebant Capharnaum? Ita. 4. *Dixisti: in cælum conscendam, &c. veruntamen usq. ad infernum detruderis.* Luc. 8. 3. Rogant demones, ne mitteret eos IESVS in Abyssum. 4. Num sepulturis egebant spiritus? Gen. 37. *Descendam lugens ad filium meum in infernum?* A fera pessima deuoratum rebatur Iacob: non sepulcro conditum seu corpus, seu animam gnati. 5. Matt. 11. *Et tu Capharnaum usq. ad cælum exaltaberis? Usque ad infernum descendes.* Quod vrbs tantæ capax sepulcrum est?

II. Deinde Calvinum audito tuum; cui in Pnychopannychia placet, *adns* subinde quidem pro sepulcro capi; at plurimum pro damnatorum statu. Qua causa Calvinus haud, vt Beza, adèd id acriter vrget contra Scripturam. Increpitus igitur à Caluino, *Instit. lib. 2. cap. 16. §. 3.* & conuictus erroris Beza, sese correxit; inque sequenti librorum suorum editione emisit id expunctum. Expunxit in libro, non in cerebro vel animo.

III. BEZA se iugulat ipsum Commētar. Act. 2. *Non derelinques animam, &c. dicens: in meridie cecutiunt, qui per infernum non intelligunt sepulcrum.* Atque idcirco istud, Luc. 16. *Et sepultus est in inferno. &c. crucior in hac flamma: vult exponi oportere figurate: Quasi in flammis, sic crucior in hoc sepulcro: Proinde Erebus, Orcus Poëtarum sunt fabellæ.*

ATQVI verò idem libro contra Brentium ait, *in meridie cecutiunt, qui ex historia Epulonis non deducit locum inferorum damnatorum.* Ibidem defendit Bullingerum; vera inferorum loca esse subterranea docentem ex Num. 16. Ergo contra Brentium ubiquistam quod adstruit; destruit idem contra orthodoxos gallus bifaux.

VERE autem ad inferos descendisse Christum luculentè docet Bellarm. lib. 4. de Christo c. 12. 14.

QVÆSTIO LIV.

An Christus sola vi & effectu descendit ad inferos?

ZWINGLIUS lib. epp. Epist. 1. *Descensus Christi ad inferos fortè quasi potentialiter intelligendus est, quòd scilicet mors eius etiam eos, qui apud inferos erant, redemerit.* 2. BYLLINGERI in Actor. c. 2. illa diatyposis est. In verbo, Descendendi, capiendū est *Emulla.*

naſſage; Et, quod de Perſona Chriſti dici videtur; hoc de re ipſa, id eſt, Redemptionis vi intelligatur. Quo modo non aſſerit ad inferos deſcendit; quam ad nos è cœlis quotidie deſcendit. ſp̄itu nimirum & virtute.

3. CALVINVS Inſtit. lib. 2. cap. 16. §. 9. Chriſti Animam illuc deſcendere, ut mortuorum animas manumitteret, quid opus fuit? Eccen, gat reale, ut ſubſtantialem deſcenſum, adeoque Perſonalem. Libenter equidem fateor, Chriſtum ipſis illuxiſſe VIRTUTE ſui ſpiritus; ut gratiam, quam ſapè guſtauerant duntaxat, mundo tunc fuiſſe exhibitam agnoſcerent. Et inſtrà. Vim mortis inde ampliſſicat Petrus, quod ad mortuos uſque penetrarit; dum Pie anima eius viſitationis præſenti aſpectu ſunt potita: Contrà, Reprobis clariùs patet, ſe excludi ab omni ſalute. Subditque: Petrus docere voluit, Communem Utriusque fuiſſe mortis Chriſti Senſum.

LUTHERANI plerique quo ad talem deſcenſum, tenent contrarium.

AUTOR. Nota hîc Lector, Calvinũ, 1. Fingere deſcenſum Chriſti per dolores gehennæ toleratos; patet ſuprà. 2. Negare inferos reales; patebit inſtrà. 3. Locare eum ſanctorum animas in cœlo etiam ante Chriſti aduentum. 4. Negare, animas ſanctorum à Chriſto beatiſſimas. 5. Suam de virtuali deſcenſu ſententiam vult eſſe certiffimam.

Durandus noſter in 3. d. 22 q. 3. eandem ſuam eſſe putat probabilem; communẽ minimè reiicit. At cætera omnia Caluino contraria aſſerit. Iſto ſolum errat; ſentens, non eſſe creditu neceſſarium realem Chriſti deſcenſum ſecundum eſſentiam.

Quem ideo, ut verè Durum, reiicit Bellarm. l. 4. de Chriſto c. 15. neque audiendus eſt tuendus minus: vti S. Scripturis, Symboli Apoſtolicæ articulo, (quem S. Auguſtinus Apoſt. Thomæ tribuit) Eccleſiæ Conciliis, Sanctorumque Pa-

trum contrarius Traditioni. Vnde Cœcil. Lateran. ait: *Deſcendis in Anima; reſurrexisti in Corpore; aſcenditque pariter in utroque*: Hypoſtaſi tamen nunquam ſeparata ſive à Corpore in ſepulchro, ſive ab Anima in inferno.

Effectu ſanè pluribus tunc Chriſtus in locis erat; In cœlo, Angelos lætificando; In terra, compunctionem operando apud pios: Sub terra, illuminando Sanctos in Limbo præſens: In tartaro, damnatos terrificando.

QVÆSTIO LV.

An deſcendiſſe ad inferos, ſit ſpiritu reſceſſiſſe in Paradifum?

CALVINISTÆ hîc ſcilicet argutantur devotuli: Sed deridiculi.

BVCERVS in Ioan. apud Schluſſelburgium in Theol. Calvin. libr. 2. art. 27. Et VVittakerus contra Duræum, alunt: *Inferni nomine Paradifus accipiendus eſt: ut deſcendiſſe Chriſtum ad inferos, ſit, ſpiritu eius, reſcendiſſe in Paradifum.*

CALVINVS. huic errori præbuit anſam, aperuitque fenestram: idque duobus: 1. Abnegando Limbum, deſcendiſſe in eo Patres aduſque Liberatores. 2. Aſſerendo, patres ante Chriſtum Incarnatum in cœlis degiſſe Cœlites ſub Altari; non autem viſiſſe Deum.

Iſthoc ſe aſſecſſis Caluini ſat probauit commentum: ideo tertium excogitarunt, locum paradifi.

Nos de Limbo poſtea; nunc de Paradifianis, deque cœli Subaltariſtis. Sed breuiſſimè, ut quibus alibi locus ſit proprius pertractandis, inſtrà q. 73.

I. DE PARADISO. In hunc deſcendiſſe Chriſtum quidã Calviniſtæ fabulantur; ſed an, quid, ubi ſit Paradifus, ut piſces